

**RAQAMLI TA'LIM MUHITIDA BOSHLANG'ICH SINIF O'QUVCHILARINING
AXBOROT BILAN ISHLASH KO'NIKMALARINI RIVOJLANTIRISH**

Tursinova Shaxnoza Komil qizi

Qarshi Axborot texnologiyalari va menejment universiteti

Talim tarbiya nazariyasi yo'nalish magistri.

<https://doi.org/10.5281/zenodo.23723018>

Annotatsiya. Mazkur maqolada raqamli ta'lim muhitida boshlang'ich sinf o'quvchilarining axborot bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishning pedagogik asoslari yoritilgan. O'quvchilarda axborotni izlash, tushunish, saralash, tahlil qilish va undan maqsadli foydalanish ko'nikmalarini shakllantirish masalalari ko'rib chiqilgan. Shuningdek, elektron darsliklar, multimedia vositalari, interfaol topshiriqlar va ta'limiy platformalardan foydalanishning metodik imkoniyatlari tahlil qilingan. Axborot savodxonligini rivojlantirishda o'quvchilarning yosh xususiyatlarini hisobga olish, mustaqil fikrlashini qo'llab-quvvatlash hamda raqamli xavfsizlik qoidalarini o'rgatishning ahamiyati asoslangan. Maqolada raqamli va an'anaviy ta'lim vositalarini uyg'unlashtirish orqali o'quvchilarning mustaqil ta'lim olish faoliyatini takomillashtirishga doir metodik yondashuvlar umumlashtirilgan.

Kalit so'zlar: Raqamli ta'lim, boshlang'ich ta'lim, axborot bilan ishlash, axborot savodxonligi, raqamli kompetensiya, interfaol metodlar, elektron ta'lim resurslari, mustaqil fikrlash.

Kirish

Bugungi kunda raqamli texnologiyalarning ta'lim tizimiga keng joriy etilishi o'quvchilarning bilim olish usullari, axborotni qabul qilish va undan foydalanish ko'nikmalarida muhim o'zgarishlarni yuzaga keltirmoqda. Elektron darsliklar, ta'limiy platformalar, interfaol topshiriqlar va multimedia vositalari o'quv jarayonini yanada mazmunli tashkil etish bilan birga, o'quvchilarda mustaqil izlanish, ma'lumotlarni tahlil qilish va o'zlashtirilgan bilimlardan amaliy faoliyatda foydalanish imkoniyatlarini kengaytirmoqda. Ayniqsa, boshlang'ich ta'lim bosqichida ushbu imkoniyatlardan samarali foydalanish muhim ahamiyatga ega, chunki aynan shu davrda o'quvchilarning bilim olishga munosabati, mustaqil fikrlashi va axborot bilan ishlashga oid dastlabki ko'nikmalari shakllanadi.

Raqamli ta'lim muhitida axborot bilan ishlash ko'nikmalari faqatgina kompyuter, planshet yoki boshqa elektron qurilmalardan foydalanish qobiliyati bilan cheklanmaydi. Ushbu tushuncha o'quvchining kerakli ma'lumotni topishi, uning mazmunini tushunishi, muhim va ikkinchi darajali axborotni farqlashi, ma'lumotlarni o'zaro taqqoslashi hamda olingan natijalardan to'g'ri foydalanishini ham qamrab oladi. Boshlang'ich sinf o'quvchilarida mazkur ko'nikmalarni rivojlantirish ularning yosh xususiyatlari, bilim darajasi va individual imkoniyatlarini hisobga olgan holda tashkil etilishi lozim. Bunda sodda yo'riqnomalar, ko'rgazmali materiallar, mantiqiy topshiriqlar, ta'limiy o'yinlar va interfaol mashqlardan foydalanish samarali pedagogik yondashuvlardan biri hisoblanadi.

Shu bilan birga, raqamli ta'lim vositalarining mavjudligi har doim ham o'quvchilarda axborot bilan ishlash ko'nikmalari yetarli darajada rivojlanishini anglatmaydi. Ayrim hollarda o'quvchilar ma'lumotni tayyor shaklda qabul qilish bilan cheklanib, uning ishonchliligini baholash, mazmunini mustaqil tahlil qilish va o'z fikrini asoslashda qiyinchiliklarga duch kelishi mumkin. Internetdagi turli xil ma'lumotlar, ortiqcha axborot oqimi va yoshga mos kelmaydigan materiallar bilan ishlash zarurati ham o'quvchilarda axborotdan ongli va xavfsiz foydalanish madaniyatini shakllantirishni talab etadi. Shu sababli raqamli ta'lim jarayonida o'qituvchining vazifasi faqat texnologiyalardan foydalanishni o'rgatish emas, balki o'quvchilarni axborotni izlash, tushunish, saralash va undan maqsadli foydalanishga yo'naltirishdan iboratdir.

Maqsadi

raqamli ta'lim muhitida boshlang'ich sinf o'quvchilarining axborot bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishning pedagogik imkoniyatlarini o'rganish, samarali metod va vositalarni aniqlash hamda ularni o'quv jarayonida qo'llash bo'yicha ilmiy-metodik tavsiyalar ishlab chiqish.

Material va Metod

Mazkur tadqiqot raqamli ta'lim muhitida boshlang'ich sinf o'quvchilarining axborot bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishga doir pedagogik yondashuvlarni o'rganishga qaratildi.

Tadqiqotning metodologik asosini boshlang'ich ta'limda raqamli texnologiyalardan foydalanish, o'quvchilarning mustaqil bilish faoliyatini rivojlantirish hamda axborot savodxonligini shakllantirishga oid pedagogik qarashlar tashkil etadi. Tadqiqotda raqamli ta'lim vositalarining o'quv jarayonidagi imkoniyatlari va ulardan foydalanishning metodik xususiyatlarini tahlil qilishga alohida e'tibor qaratildi. Tadqiqot materiallari sifatida boshlang'ich ta'limga oid ilmiy-pedagogik adabiyotlar, ta'lim jarayonida axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanishga doir metodik qarashlar, elektron ta'lim resurslari va o'quvchilarning axborot bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishga yo'naltirilgan didaktik topshiriqlar mazmuni olindi. Ushbu materiallar axborotni izlash, qabul qilish, saralash, tahlil qilish va undan maqsadli foydalanish kabi ko'nikmalar nuqtayi nazaridan ko'rib chiqildi. Shuningdek, raqamli resurslarning o'quvchilarning yosh xususiyatlariga mosligi, topshiriqlarning tushunarligi va mustaqil fikrlashni rag'batlantirish imkoniyatlari nazariy jihatdan baholandi.

Tadqiqot jarayonida ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish, taqqoslash, umumlashtirish va tizimlashtirish metodlaridan foydalanildi. Tahlil metodi orqali raqamli ta'lim muhitida axborot bilan ishlash ko'nikmalarining mazmuni va pedagogik ahamiyati o'rganildi. Taqqoslash metodi an'anaviy ta'lim vositalari bilan raqamli resurslarning didaktik imkoniyatlarini ko'rib chiqishga xizmat qildi. Umumlashtirish metodi asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining axborot bilan ishlash faoliyatini qo'llab-quvvatlovchi metodik yondashuvlar ajratib ko'rsatildi. Tizimlashtirish metodi esa ushbu ko'nikmalarni rivojlantirishga qaratilgan topshiriqlarni mazmuni va maqsadiga ko'ra guruhlash imkonini berdi.

Raqamli ta'lim muhitida boshlang'ich sinf o'quvchilarining axborot bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish zamonaviy pedagogikaning muhim vazifalaridan biri hisoblanadi.

Bugungi kunda ta'lim jarayonida elektron darsliklar, multimedia materiallari, interfaol topshiriqlar va turli raqamli ta'lim resurslaridan foydalanish imkoniyatlari kengayib bormoqda.

Ushbu vositalar o'quvchilarning bilim olishga bo'lgan qiziqishini oshirish bilan birga, ularda mustaqil izlanish, ma'lumotlarni tushunish, taqqoslash va ulardan amaliy faoliyatda foydalanish ko'nikmalarini shakllantirishga yordam beradi. Biroq raqamli texnologiyalardan foydalanishning o'zi yetarli emas, chunki o'quvchi ma'lumotni tayyor shaklda qabul qilish bilan cheklanmasdan, uning mazmunini anglay olishi, kerakli axborotni ajratishi va o'z xulosalarini shakllantirishi lozim. Shu sababli boshlang'ich ta'limda raqamli resurslardan foydalanish aniq pedagogik maqsadlar va o'quvchilarning yosh xususiyatlariga mos metodlar asosida tashkil etilishi kerak.

Axborot bilan ishlash ko'nikmalari bir nechta o'zaro bog'liq faoliyatlarni qamrab oladi.

Dastlab, o'quvchi berilgan savol yoki topshiriqqa mos ma'lumotni topishni o'rganadi.

Keyingi bosqichda ushbu ma'lumotning mazmunini tushunish, asosiy fikrni aniqlash, muhim va ikkinchi darajali axborotni farqlash hamda turli ma'lumotlarni taqqoslash ko'nikmalari rivojlantiriladi. O'zlashtirilgan axborotdan foydalanib savollarga javob berish, muayyan vazifani bajarish va mustaqil xulosa chiqarish esa bu jarayonning amaliy natijasini namoyon etadi.

Boshlang'ich sinf o'quvchilarida mazkur ko'nikmalarni shakllantirishda sodda matnlar, rasmlar, jadvallar, diagrammalar va ko'rgazmali materiallardan foydalanish maqsadga muvofiqdir.

Masalan, o'quvchilarga tabiat, hayvonot dunyosi yoki sog'lom turmush tarzi haqidagi elektron materiallarni o'rganish, ulardan asosiy ma'lumotlarni ajratish va o'z fikrlarini bayon etish topshirig'i berilishi mumkin. Bunday faoliyatlar bolalarning o'qib tushunish, mantiqiy fikrlash va axborotni qayta ishlash qobiliyatlarini o'zaro uyg'un holda rivojlantiradi.

Boshlang'ich ta'limda raqamli resurslardan samarali foydalanish uchun o'quv materiallarini o'quvchilarning yoshi, bilim darajasi va individual imkoniyatlariga mos tanlash muhimdir. Elektron darsliklar mavzuga oid ma'lumotlarni izchil o'zlashtirishga yordam bersa, ta'limiy videolar va multimedia vositalari murakkab tushunchalarni ko'rgazmali tarzda tushuntirish imkonini beradi. Interfaol mashqlar o'quvchilarga berilgan topshiriqlarni bajarish, javoblarini tekshirish va yo'l qo'ygan xatolarini tushunish imkoniyatini yaratadi. Shu bilan birga, raqamli vositalar an'anaviy darsliklar, o'qituvchi izohi, mustaqil yozma mashqlar va guruhli faoliyat bilan uyg'unlashtirilishi lozim. Chunki axborot bilan ishlash ko'nikmalari faqat elektron qurilmalarda mashq bajarish orqali emas, balki o'qish, yozish, muhokama qilish, dalillarni solishtirish va o'z fikrini asoslash jarayonida ham rivojlanadi.

Mazkur ko'nikmalarni rivojlantirishda muammoli ta'lim, loyiha metodi, didaktik o'yinlar va hamkorlikda o'qitish kabi pedagogik yondashuvlardan foydalanish mumkin. Muammoli topshiriqlar o'quvchilarni mavjud ma'lumotlar asosida yechim izlashga undaydi. Loyiha faoliyati esa axborotni to'plash, saralash, tartibga solish va natijalarni taqdim etish bosqichlarini birlashtiradi. Masalan, "Sog'lom turmush tarzi" mavzusidagi kichik loyiha davomida o'quvchilar elektron manbalardan ma'lumotlar bilan tanishib, sog'lom ovqatlanish, jismoniy faollik va gigiyenaga oid asosiy fikrlarni ajratishlari mumkin. Keyinchalik ushbu ma'lumotlarni jadval, rasmlar taqdimot yoki qisqa matn shaklida ifodalash orqali o'zlashtirilgan bilimlarini amalda

qo'llaydilar. Guruhlarda ishlash esa bolalarga o'zaro fikr almashish, ma'lumotlarni birgalikda tahlil qilish va umumiy xulosa chiqarish imkonini beradi. Bunda o'qituvchi tayyor javobni beruvchi shaxs sifatida emas, balki o'quvchilarning izlanishini yo'naltiruvchi va zarur metodik yordam ko'rsatuvchi pedagog sifatida faoliyat yuritadi.

Raqamli ta'lim muhitida axborot bilan ishlash ko'nikmalarini shakllantirish axborot xavfsizligi va media savodxonlik masalalarini ham qamrab olishi kerak. Boshlang'ich sinf o'quvchilari internetdagi barcha ma'lumotlar ham birdek to'g'ri va ishonchli bo'lmasligini bosqichma-bosqich tushunib borishlari zarur. Shu sababli ularni ma'lumot manbasiga e'tibor berish, shubhali axborotga darhol ishonmaslik, tushunarsiz materiallarni o'qituvchi yoki ota-onasi bilan muhokama qilishga o'rgatish muhimdir. Bundan tashqari, shaxsiy ma'lumotlarni begonalariga bermaslik, noma'lum havolalarni ochishda ehtiyot bo'lish va internetdan belgilangan maqsadda foydalanish qoidalari tushuntirilishi lozim. Raqamli ta'lim faoliyati o'quvchilarning yoshiga mos tashkil etilishi, ekran oldida uzoq vaqt qolishning oldini olishi hamda jismoniy faollik va an'anaviy o'quv mashg'ulotlari bilan muvozanatni saqlashi kerak. Bu talablar raqamli resurslardan foydalanish jarayonini nafaqat samarali, balki xavfsiz tashkil etishga ham xizmat qiladi.

O'quvchilarda axborot bilan ishlash ko'nikmalarining qay darajada shakllanganini aniqlash uchun baholash jarayoni ham mazmunli tashkil etilishi zarur. Bunda faqat topshiriqning yakuniy javobiga emas, balki o'quvchining axborotni qanday topgani, uning mazmunini qay darajada tushungani, asosiy ma'lumotlarni ajrata olgani va o'z xulosasini izohlay olganiga ham e'tibor beriladi. O'qituvchi kuzatuv, savol-javob, amaliy topshiriqlar, kichik loyihalar va o'quvchilarning mustaqil ishlari orqali tegishli ma'lumotlarni to'plashi mumkin. Formativ baholash davomida beriladigan tushunarli fikr-mulohazalar o'quvchilarga o'z xatolarini anglash va keyingi ishlarini yaxshilash imkonini beradi. Shuningdek, o'zini o'zi baholash va sinfdoshlar bilan natijalarni muhokama qilish o'quvchilarning o'z faoliyatiga tanqidiy yondashish ko'nikmalarini rivojlantiradi. Baholash mezonlari yoshga mos, aniq va kuzatish mumkin bo'lgan natijalarga asoslanishi lozim.

Natijalar

Raqamli ta'lim muhitida boshlang'ich sinf o'quvchilarining axborot bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishga oid nazariy-metodik tahlil ushbu jarayonning bir nechta muhim yo'nalishlarini ajratib ko'rsatish imkonini berdi. Jumladan, axborotni izlash, uning mazmunini tushunish, muhim ma'lumotlarni saralash, turli manbalardagi axborotlarni taqqoslash va olingan ma'lumotlardan amaliy faoliyatda foydalanish o'zaro bog'liq ko'nikmalar sifatida namoyon bo'ladi. Ushbu ko'nikmalarni izchil rivojlantirish o'quvchilarning mustaqil bilim olish faoliyatini qo'llab-quvvatlash hamda o'quv materiallarini ongli ravishda o'zlashtirish uchun muhim ahamiyatga ega. Tahlil natijalari raqamli ta'lim vositalarining pedagogik imkoniyatlari ulardan foydalanish maqsadi va metodik tashkil etilishiga bevosita bog'liqligini ko'rsatadi. Elektron darsliklar, interfaol topshiriqlar, multimedia materiallari va ta'limiy o'yinlar o'quvchilarga axborotni turli shakllarda qabul qilish, topshiriqlarni mustaqil bajarish va o'zlashtirilgan bilimlarni amaliy vaziyatlarda qo'llash imkonini beradi.

Biroq ushbu vositalardan samarali foydalanish uchun topshiriqlar aniq o'quv maqsadiga yo'naltirilishi, o'quvchilarning yosh xususiyatlariga mos bo'lishi va ularni mustaqil fikrlashga undashi zarur. Demak, raqamli texnologiyalarning ta'limiy qiymati faqat texnik imkoniyatlari bilan emas, balki o'quv faoliyatini mazmunli tashkil etishdagi o'rni bilan ham belgilanadi.

Axborot bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishda muammoli topshiriqlar, taqqoslash, guruhli muhokama va kichik loyihalardan foydalanish metodik jihatdan muhim yo'nalishlar sifatida aniqlandi. Ushbu metodlar o'quvchilarni tayyor ma'lumotni qabul qilish bilan cheklanmasdan, uning mazmunini tushunish, asosiy fikrni ajratish va mustaqil xulosa chiqarishga yo'naltiradi. Masalan, berilgan mavzu bo'yicha elektron manbadan ma'lumot topish, uni jadval shaklida tartibga solish va sinfdoshlariga tushuntirish topshirig'i axborotni izlash, saralash, qayta ishlash hamda taqdim etish ko'nikmalarini birgalikda rivojlantirishga xizmat qilishi mumkin. Shu jihatdan o'quv topshiriqlarini ketma-ket va bosqichma-bosqich murakkablashtirish muhim metodik tamoyil hisoblanadi. Tahlil davomida o'quvchilarning axborot bilan ishlash ko'nikmalarini baholashda faqat yakuniy javobni emas, balki topshiriqni bajarish jarayonini ham hisobga olish zarurligi belgilandi. O'quvchining kerakli ma'lumotni mustaqil topishi, uning mazmunini tushuntirishi, muhim axborotni ajratishi va o'z xulosasini asoslay olishi baholashning muhim mezonlari bo'lishi mumkin. Kuzatuv, amaliy topshiriqlar, savol-javob va o'quvchilarning mustaqil ishlari ushbu ko'nikmalarni aniqlash uchun metodik vosita sifatida qo'llanishi mumkin.

Olingan kuzatuvlarga asoslangan fikr-mulohazalar o'quvchilarning qiyinchiliklarini aniqlash va keyingi ta'lim faoliyatini moslashtirishga yordam beradi.

Muhokama

Raqamli ta'lim muhitida boshlang'ich sinf o'quvchilarining axborot bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish masalasi ta'lim jarayonini zamonaviy talablar asosida tashkil etish bilan chambarchas bog'liq. Tahlillar shuni ko'rsatadiki, o'quvchilarning raqamli vositalardan foydalanish imkoniyatlari kengaygani sari ular tomonidan axborotni mustaqil izlash, mazmunini tushunish, saralash va undan maqsadli foydalanish ko'nikmalarini shakllantirishga bo'lgan ehtiyoj ham ortib bormoqda. Biroq texnologiyalardan foydalanishning o'zi ta'lim samaradorligini kafolatlamaydi. Muhim jihat raqamli resurslarning dars maqsadiga mos tanlanishi va o'quvchilarni faol fikrlashga undaydigan topshiriqlar bilan uyg'unlashtirilishidir. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining yosh xususiyatlari axborot bilan ishlash jarayonini bosqichma-bosqich tashkil etishni talab qiladi. Dastlab o'quvchilar sodda matnlar, rasmlar va ko'rgazmali materiallar orqali kerakli ma'lumotni aniqlashga o'rgatiladi. Keyinchalik ularga axborotni taqqoslash, muhim fikrlarni ajratish, ma'lumotlar o'rtasidagi bog'liqlikni aniqlash va xulosa chiqarish kabi vazifalar berilishi mumkin. Bunday izchillik o'quvchilarning mustaqil bilim olish faoliyatini rivojlantirishga, shuningdek, o'zlashtirgan bilimlarini turli o'quv vaziyatlarida qo'llashiga yordam beradi.

Raqamli ta'lim vositalaridan foydalanishda elektron darsliklar, ta'limiy o'yinlar, videomateriallar va interfaol topshiriqlar o'quv jarayonini boyituvchi vositalar sifatida namoyon bo'ladi. Ularning samaradorligi o'quvchining axborotni shunchaki qabul qilishi bilan emas, balki undan qanday foydalanishi bilan belgilanadi.

Masalan, elektron manbadan olingan ma'lumotni jadvalga joylashtirish, turli ma'lumotlarni taqqoslash yoki qisqa taqdimot tayyorlash o'quvchidan bir nechta ko'nikmalarni birgalikda qo'llashni talab qiladi. Shu sababli raqamli vositalarni an'anaviy ta'lim usullari bilan uyg'unlashtirish, mustaqil ishlarni muhokama va amaliy topshiriqlar bilan to'ldirish maqsadga muvofiqdir. Muhokama qilinayotgan masalaning yana bir muhim jihatida axborotning ishonchliligi va xavfsizligidir. Boshlang'ich sinf o'quvchilari internetdagi barcha ma'lumotlar ham to'g'ri yoki ishonchli bo'lmashligini mustaqil ravishda aniqlashda qiynalishlari mumkin. Shuning uchun o'qituvchi ularga ma'lumot manbasiga e'tibor berish, tushunarsiz axborotni kattalar bilan muhokama qilish, shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish va internetdan belgilangan maqsadda foydalanish qoidalarini o'rgatishi lozim. Ushbu yondashuv axborot bilan ishlash ko'nikmalarini media savodxonlik va raqamli xavfsizlik bilan birgalikda rivojlantirish imkonini beradi.

O'quvchilarning rivojlanish darajasini aniqlashda baholash jarayonini faqat tayyor javobning to'g'riligiga asoslash yetarli emas. Axborotni izlash usuli, ma'lumot mazmunini tushunish, asosiy fikrni ajratish va o'z xulosasini izohlash qobiliyatlari ham hisobga olinishi kerak. Shu maqsadda kuzatish, amaliy topshiriqlar, kichik loyihalar va o'quvchilarning mustaqil ishlaridan foydalanish mumkin. Olingan natijalarga ko'ra, o'qituvchi ta'lim topshiriqlarini moslashtirishi va qo'shimcha yordamga ehtiyoj sezayotgan o'quvchilarni qo'llab-quvvatlashi mumkin.

Xulosa

Raqamli ta'lim muhitida boshlang'ich sinf o'quvchilarining axborot bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish zamonaviy boshlang'ich ta'limning muhim yo'nalishlaridan biridir.

Mazkur ko'nikmalar axborotni izlash, tushunish, saralash, taqqoslash va undan amaliy faoliyatda foydalanishni qamrab oladi. Ularni shakllantirish o'quvchilarning mustaqil bilim olish faoliyatini qo'llab-quvvatlash, mantiqiy fikrlashini rivojlantirish va o'quv topshiriqlarini ongli ravishda bajarishiga yordam beradi.

Tahlil asosida raqamli ta'lim vositalaridan foydalanish samarali natijaga erishish uchun aniq pedagogik maqsad va metodik yondashuvlar bilan birlashtirilishi lozimligi aniqlandi.

Elektron darsliklar, multimedia materiallari, interfaol mashqlar va ta'limiy o'yinlar o'quvchilarning axborot bilan ishlash faoliyatini tashkil etishda qo'llanishi mumkin. Biroq ularning tanlovi o'quvchilarning yosh xususiyatlari, bilim darajasi va ta'lim vazifalariga mos bo'lishi zarur. Raqamli vositalarni an'anaviy o'qitish metodlari bilan uyg'unlashtirish esa ma'lumotni mustaqil qayta ishlash va o'zlashtirilgan bilimlardan foydalanish imkoniyatlarini kengaytiradi. Axborot bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantirishda muammoli topshiriqlar, kichik loyihalar, guruhli muhokamalar va amaliy mashqlardan foydalanish maqsadga muvofiqdir.

Bunday faoliyatlar o'quvchilarni tayyor ma'lumotni qabul qilishdan tashqari, uning mazmunini anglash, muhim jihatlarini ajratish va mustaqil xulosa chiqarishga yo'naltiradi. Shu bilan birga, axborot xavfsizligi, shaxsiy ma'lumotlarni himoya qilish va ishonchli manbalarni tanlashga oid dastlabki ko'nikmalarni shakllantirish ham ta'lim jarayonining muhim tarkibiy qismi hisoblanadi.

Foydalanilgan adabiyotlar

Maqola mavzusi: Raqamli ta'lim muhitida boshlang'ich sinf o'quvchilarining axborot bilan ishlash ko'nikmalarini rivojlantirish

1. Ismoilov R. Raqamli ta'lim muhitida boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun axborot bilan ishlashni o'rgatishning didaktik asoslari // Maktabgacha va maktab ta'limi jurnali. - 2025. - T. 3, № 6.
2. Ahmatova F. X. Raqamli texnologiyalar asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarida axborot madaniyatini shakllantirish // O'rta Osiyoda ijtimoiy va gumanitar tadqiqotlar. - 2025. - T. 1, № 3. - B. 116–119.
3. Ubaydullaeva Sh. G'. Raqamli jamiyatda boshlang'ich sinf o'quvchilarida axborot madaniyatini shakllantirish zarurati // O'zbekiston Ochiq Konferensiyasi. - 2025. - № 1. - B. 196–199.
4. Şahin A., Özkan R. A., Turan B. N. İlkokul Öğrencilerine Yönelik Dijital Okuryazarlık Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlilik Çalışması // Ana Dili Eğitimi Dergisi. - 2022. - C. 10, № 3. - S. 619–630.
5. Kerslake L., Hannam J. Designing media and information literacy curricula in English primary schools: children's perceptions of the internet and ability to navigate online information // Irish Educational Studies. - 2022. - Vol. 41, No. 1. - P. 151–160.
6. Artmann B., Scheibenzuber C., Nistor N. Elementary school students' information literacy: instructional design and evaluation of a pilot training focused on misinformation // Journal of Media Literacy Education. - 2023. - Vol. 15, No. 2. - P. 31–43.
7. Erol M. Digital citizenship education supported by blended learning in primary school // International Online Journal of Primary Education. - 2025. - Vol. 14, No. 2. - P. 15–31.